

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

43.

KURYER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 4-го Июня. — 1848 — Wilno. PIĄTEK, 4-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Мая.

Высочайшими Грамотами, 11-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами орденовъ: Св. Анны 1-й степени, Старшій Чиновникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Баронъ *Дольстъ*, и Св. Станислава 1-й степени, Директоръ Канцеляріи Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго, въ званіи Каммергера, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ *Голенищевъ-Кутузовъ*; Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, Гражданскіе Губернаторы: Архангельскій — *Фрибесъ*, Полтавскій — *Ознобишинъ* и Тамбовскій — *Булгаковъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 15-го Мая, произведены за отличіе, изъ Статскихъ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: по Вѣдомству Министерства Государственныхъ Имуществъ: Инспекторъ церковныхъ построекъ въ казенныхъ селеніяхъ западныхъ губерній, *Половцовъ*; Управляющіе Палатами: Таврической, Баронъ *Розенъ*, и Вятскою, *Игнатъевъ*; изъ Коллежскихъ въ Статскіе Совѣтники: Инспекторъ 3-й Люстраціонной Инспекціи, *Пицалло*; Управляющій Подольскою Палатою Государственныхъ Имуществъ, *Абазя*, и Помощникъ Начальника Коммиссіи уравненія денежныхъ сборовъ съ государственныхъ крестьянъ, *Залѣскій*; изъ Надворныхъ Совѣтниковъ въ Коллежскіе Совѣтники: Управляющій Гродненскою Палатою Государственныхъ Имуществъ *Кожевниковъ* и Чиновникъ особыхъ порученій при Министерствѣ тѣхъ же Имуществъ *Ордынскій*; изъ Коллежскихъ Ассесоровъ въ Надворные Совѣтники, Совѣтникъ Подольской Палаты Государственныхъ Имуществъ *Гвоздѣвичъ-Кузьменко*.

— Начальникъ Отдѣленія Департамента Общихъ Дѣлъ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Статскій Совѣтникъ *Порай-Лониковскій*, назначенъ Виленскимъ Вице-Губернаторомъ, на мѣсто Коллежскаго Совѣтника *Наврозова*, который по прошенію уволенъ отъ службы.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata, 11-go Kwietnia, Najłaskawiej miłoyami zostali Kawalerami Orderów: Sw. Anny klasy 1-jej, Starszy Urzędnik Własnej Jego Cesarzkiej Mości Kancellaryi, Rzeczywisty Radzca Stanu Baron *Dolst*, — i Św. Stanisława klasy 1-jej: Dyrektor Kancellaryi Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego, Szambelan, Rzeczywisty Radzca Stanu, Hrabia *Goleniszczew-Kutuzow*; Rzeczywiści Radzcy Stanu, Gubernatorowie Cywilni: Archangielski — *Friebes*, Półtawski — *Oznobiszyn* i Tambowski — *Buthakow*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 11-go Kwietnia, awansowani zostali, za odznaczenie się w służbie, do rang: Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Inspektor Budowli Cerkiewnych w Guberniach Zachodnich *Potowcow*; Zarządzający Izbami Dóbr Państwa: Taurycką, Baron *Rozen*, i Wiatską, *Ignatjew*; — Radzcy Stanu, Radzcy Kollegialni: Inspektor 3-jej Lustracyjnej Inspekeyi Dóbr Państwa *Piszczatto*; Zarządzający Podolską Izba tychże dóbr *Abaza*, i Pomocnik Naczelnika Kommissyi do zrównoważenia pieneznych poborów od włóscian skarbowych *Zaleski*; — Radzcy Kollegialnego, Radzcy Dworu: Zarządzający Grodzienską Izba Dóbr Państwa *Kożewnikow*, i Urzędnik do szczególnych poleceń przy Ministrze tychże Dóbr *Ordynski*; — Radzcy Dworu: Radzca Podolskiej Izby Dóbr Państwa, Assesor Kollegialny *Gwozdiewicz-Kuźmienko*.

— Naczelnik Oddziału w Departamencie Służby Ogólnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Radzca Stanu *Poraj-Łatkowski*, mianowany Wileńskim Vice-Gubernatorem, na miejsce Radzcy Kollegialnego *Nawrozowa*, który na własną prośbę otrzymuje dymissyą.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П Р У С С І Я .

Берлинъ, 26 Мая.

Третьяго дня, по случаю дня рожденія Королевы Викторіи, Король давалъ въ Сансуеи обѣдъ на 40 особъ, на коемъ, кромѣ принцевъ королевской фамиліи, находились: Англійскій посланникъ гр. Вестморлендъ съ супругою и членами посольства. Король провозгласилъ тостъ за здравіе Англійской Королевы.

— Вчера поутру, въ прекрасную погоду, Король дѣлалъ смотръ городской гвардіи, числомъ 20,000 ч., разставленной отъ дворца до Брандбургскихъ воротъ. Его Величество, въ сопровожденіи принцевъ, находящихся въ Берлинѣ, проѣхалъ по всемъ шеренгамъ, а потомъ остановившись на дворцовой площади, приказалъ баталіонамъ пройти церемоніальнымъ маршемъ. Гвардія привѣтствовала Е. В. частыми восклицаніями.

— Второе засѣданіе прусскаго національнаго собранія происходило, 25 Мая, въ академической залѣ пѣнія, которую нарочно для сего отдѣлили. Неизвѣстно, устроились-ли окончательно партіи, но замѣчено то, что лѣвая сторона (оппозиціи) имѣла значительное число представителей, и даже въ этомъ отношеніи въ ней былъ перевѣсъ надъ правою; центръ довольно многочисленъ. Вообще недоставало еще 45 членовъ. Главнѣйшимъ предметомъ вчерашняго засѣданія была повѣрка выборовъ. На дипломатической галлерей находился англійскій посланникъ гр. Уэстморлендъ.

— Прусскій принцъ избранъ депутатомъ въ Прусское собраніе, въ избирательномъ округѣ Вирцицъ (въ Быдгошской регенціи).

— Прусское національное собраніе можно раздѣлить, по сословію членовъ, слѣдующимъ образомъ. Принцъ королевскаго дома 1; королевскихъ и городскихъ чиновниковъ 129; крестьянъ 45; духовныхъ 41; купцевъ и заводчиковъ 31, ученыхъ и учителей 27 (въ томъ числѣ только 3 владѣтелей имущества); ремесленниковъ 17; комиссаровъ юстиціи (адвокатовъ) 17, лекарей 10; офицеровъ 4; мицстровъ 4; агрономовъ 3; содержателей казенныхъ имѣній 2; торговцевъ; прикащиковъ 1; сенаторъ 1; землемѣръ 1; чернорабочій 1; безъ опредѣленія состоянія 8 (изъ при-рейнской провинціи). Значительнѣйшую часть крестьянъ (29) избрала Силезія; дворянъ между представителями 24; о 31 представителѣ нѣтъ еще никакихъ извѣстій.

— Собраніе прусскихъ представителей представляло во время открытія примѣчательный видъ: фракъ значительно преобладалъ, а возлѣ него странно поражали зрѣніе рясы католическихъ священниковъ и крестьянскіе наряды, состоящіе изъ синяго капота или шпенсера и короткихъ брюковъ; военнаго же мундира между представителями не было ни одного. Всѣ министры были въ парадныхъ мундирахъ; Король былъ въ генеральскомъ мундирѣ съ лентою ордена чернаго орла и въ шлемѣ, который при чтеніи тронной рѣчи надѣлъ на голову. По правую руку престола стояло 6 стульевъ для принцевъ королевскаго дома; изъ нихъ на засѣданіи семь присутствовало пятеръ: Карлъ, Фридрихъ-Карлъ, Албрехтъ, Фридрихъ-Вильгельмъ и Адалбертъ.

— Если подтвердится извѣстіе, что голандское правительство, обиженное неуваженіемъ, нанесеннымъ кораблямъ его датскими бригами, рѣшило отправить нѣсколько военныхъ кораблей для содѣйствія Пруссіи, и даже на выгодныхъ условіяхъ предложить нѣсколько военныхъ судовъ германскому союзу, тогда война съ Давією могла бы получить другой видъ. Швеція была бы вынуждена, быть можетъ, вмѣшаться въ пользу Давіи, и такимъ образомъ шлезвигскій вопросъ могъ бы перейти въ вопросъ скандинавскій, и даже европейскій.

27 Мая.

На вчерашнемъ, то есть третьемъ, засѣданіи прусскаго національнаго собранія, приступили къ избранію временнаго президента собранія, который будетъ исправлять свою должность только до утвержденія учрежденія палаты; результатъ баллотировки былъ слѣдующій: число балотирующихъ 378; Г. Мильде получилъ 204 голоса, Вальдекъ 168, Кирхманъ и Ухличъ по 1. Такимъ образомъ Г. Мильде избранъ былъ президентомъ и при занятіи своего мѣста благодарилъ, въ краткой рѣчи, собраніе и быв. президента по стар-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y

Berlin, 26 maja.

Onegdaj, z powodu rocznicy urodzin Królowej Wiktorii, dawał Król w Sanssouci obiad na 40 osób, na którym, prócz Xiążąt Krwi, znajdował się Posel angielski, Hr. Westmoreland, z małżonką i całym składem poselstwa. Monarcha przy stole wniósł toast za zdrowie Królowej angielskiej.

— Wczoraj rano, podczas najpiękniejszej pogody, odbywał Król przegląd gwardyi miejskiej, rozstawionej od zanku aż do bramy Brandeburskiej. Cała ta siła zbrojna liczyła 20,000 ludzi. Monarcha, otoczony Xiążętami Krwi, obecnymi w Berlinie, objechał wszystkie szeregi, a następnie stanawszy na placu zamkowym, kazał przed sobą przeciągać batalionom marszem ceremonialnym. Gwardya wydawała ciągle okrzyki: niech żyje!

— Drugie posiedzenie Pruskiego Zgromadzenia Narodowego odbyło się d. 25 w sali Akademii śpiewu, która na ten cel umyślnie została urządzona. Nie wiadomo, czy stronnictwa już się stanowczo uorganizowały, ale to tylko uważano, że Lewa strona (opozycja) licznie była reprezentowana, kiedy tymczasem Prawa nie liczy tylu stronników. Środek jest dosyć licznie osadzony. W ogóle brakowało jeszcze do kompletnej liczby 45 członków. Głównym przedmiotem wczorajszego posiedzenia było sprawozdanie wyborów. Na galerii dyplomatycznej widziano angielskiego Posła, Hr. Westmoreland.

— Xiążę Pruski obrany został Deputowanym do Zgromadzenia Pruskiego w obwodzie wyborczym Wirsitz (w Rejencji Bydgoskiej).

— Pruskie Zgromadzenie Narodowe podzielić się da podług stanu i charakteru członków w następujący sposób: Xiążę Krwi Królewskiej 1; Urzędników Królewskich i miejskich 129; właścian 45; duchownych 41; kupeców i fabrykantów 31; uczonych i nauczycieli 27; właścicieli dóbr 27; (pomiędzy temi tylko 3-ch właścicieli dóbr szlacheckich), rzemieślników 17; Kommissarzy sprawiedliwości (Adwokatów) 17; lekarzy 10; oficerów 4; Ministrów 4; agronomów 3; dzierżawców dóbr rządowych 2; kramarzy 2; kommissantów handlowych 1; Senator 1; jeometra 1; wyrobnik 1; bez oznaczenia stanu 8 (z prowincyi Nad-Reńskiej). Większą część właścian (29) obrat Szląsk. Szlachty jest pomiędzy Reprezentantami 24. O 31 Reprezentantach nie ma jeszcze żadnej wiadomości.

— Zgromadzenie Reprezentantów Pruskich przedstawiało w dniu otwarcia szczególny widok: frak panował przeważnie; obok niego dziwnie odbijały suknie cięży katolickich, i ubiory właścian, złożone z kapoty lub spencerka granatowego i krótkich spodni. Wojskowego zaś munduru pomiędzy Reprezentantami nie było ani jednego. Wszyscy Ministrowie byli w mundurach galowych; Król w mundurze Jeneralskim, z wstęgą orderu Orła Czarnego, i w helmie, którym podczas czytania mowy tronowej nakrył głowę. — Po prawej stronie tronu stało 6 krzesel dla Xiążąt Krwi Królewskiej; pięciu zaś tylko było obecnych na tém posiedzeniu: Karol, Fryderyk-Karol, Albrecht, Fryderyk-Wilhelm i Adalbert.

— Jeżeli się potwierdzi wiadomość, że rząd hollenderski, oburzony za zniewagę wyrządzoną kilku jego okrętom przez brygi Duńskie, postanowił wysłać kilka okrętów wojennych dla wspierania działań Pruskich, a nawet pod łatwymi warunkami ofiarować kilka wojennych okrętów Związkowi Niemieckiemu; naówczas wojna z Danią mogłaby się wkrótce na inną przeniesć widownię. Może być, iż Szwecya spowodowanaby była przez to wnieść się na korzyść Danii, przez co naturalnie kwestya Szleswiska mogłaby się łatwo zamienić na kwestyą Skandynawską, a nawet Europejską.

Dnia 27 maja.

Na wczorajszém, trzeciem z porządku posiedzeniu Pruskiego Zgromadzenia Narodowego, przystąpiono do wyboru tymczasowego Prezesa Zgromadzenia, który urzędować ma tylko do czasu przyjęcia regulaminu Izby. Wypadek głosowania był następujący: liczba głosujących 378; Milde otrzymał 204 głosy, Waldeck 168, Kirchman i Uhlich po 1. Tym sposobem Milde obrany został Prezesem, i przy objęciu swego miejsca podziękował krótką przemową Zgromadzeniu, i dotychczasowemu Prezesowi ze starszeństwa, P. Schön, którego zwyczajem francuzkim

шинству дѣтъ, Г. Шеле, по французскому обычаю. Избраніе двухъ вице-президентовъ и 8 секретарей отсрочено до слѣдующаго дня.

— Прусскій кабинетъ препроводилъ германскому сейму ноту, въ коей изложилъ, что нѣкоторые германскія страны, принадлежащія къ 10 корпусу арміи, отказываются присылать войска въ Шлезвигъ, и что Ганноверъ, Ольденбургъ и друг. освободили корабли отъ наложеннаго на оныя амбарго, жалуются на то, что Пруссія въ борьбѣ, предпринятой ею единственно по повелѣнію германскаго союза и въ видахъ общаго германскаго интереса, весьма неохотно и слабо поддерживается другими германскими государствами, въ слѣдствіе чего должна сама нести бремя войны, и потому рѣшилась заключить, на какихъ бы то ни было условіяхъ, миръ съ Даніею.

А В С Т Р І Я . Прага, 20 Мая.

Съ быстротою молніи распространилось здѣсь извѣстіе объ отъѣздѣ Императора изъ Вѣны, и это событіе, заставивъ отложить на время вопросъ о Богемской національности, соединило всѣ здѣшнія партіи въ одномъ чувствѣ преданности императорскому дому. Въ засѣданіи національнаго комитета тотчасъ же приняты адресъ, которымъ Богемія изъявляетъ Монарху свою глубокую преданность. Князь Роганъ и Гр. Рупертъ и Класель повезутъ адресъ въ мѣсто пребывания императорскаго Дома. Национальная гвардія то же положила немедленно послать отъ себя къ Императору депутатовъ, чтобы удостоверить Его Величество въ любви, вѣрности и преданности Богеміи.

— Относительно общаго положенія дѣлъ и умовъ въ Богеміи, въ *Сверной Пгелъ* напечатано слѣдующее: „Собравшіися во Франкфуртѣ такъ называемый *предпарламентъ* нѣмецкихъ земель, пригласилъ и Богемцевъ (Чеховъ) принять участіе въ его занятіяхъ. Богемцы поблагодарили за честь, и отвѣчали, что большинство жителей ихъ королевства состоитъ изъ Славянъ, слѣдственно не имѣтъ ни какой надобности и обязанности участвовать въ дѣлахъ нѣмецкихъ, и что они, какъ Австрійскіе подданные, всегда сохраняютъ вѣрность къ законному своему государю. Франкфуртскій комитетъ пятидесяти отправилъ въ Прагу депутатовъ, поручивъ имъ убѣдить жителей Богеміи къ перемѣнѣ своего рѣшенія. Чехи остались непреклонны, объявивъ, что Нѣмецкіе жители ихъ страны могутъ дѣлать что имъ угодно, а они никакъ не хотятъ подчиниться Нѣмцамъ. Боялись неприятныхъ и опасныхъ столкновеній отъ этого раздора: полагали, что Чехи вздумаютъ употребить силу для охраненія своихъ правъ. Между тѣмъ, по послѣднимъ извѣстіямъ, живущіе въ Богеміи Нѣмцы рѣшились присоединиться къ Славянамъ, и дѣйствовать съ ними за одно въ званіи австрійскихъ подданныхъ, уклоняясь отъ всякой ответственности франкфуртскому собранію. Счастливое сіе событіе предполагали праздновать въ Прагѣ 21 Мая общимъ пиромъ Славянъ и Нѣмцевъ въ прекрасномъ тамошнемъ публичномъ саду (*Baumgarten*).

21 Мая.

Вчера въ 5 часу вечера, выѣхала отсюда депутация народнаго комитета, магистрата, гражданской гвардіи и проч., къ Императору въ Инсбрукъ. Въ числѣ депутатовъ находятся люди, пользующіеся совершенною довѣренностію государства, какъ напримѣръ, Рупертъ и Францъ Гавличекъ. Въ національномъ комитетѣ графъ Девъ Тушъ объявилъ, что до собранія національнаго собранія онъ, вмѣстѣ съ комитетомъ, сохранитъ спокойствіе въ странѣ.

ВЕНГРІЯ. Пестъ, 24 Мая.

При первомъ полученіи здѣсь извѣстія о выѣздѣ Императора изъ Вѣны, министры наши тотчасъ отправились къ эрцгерцогу Палатину, гдѣ послѣ непродолжительнаго совѣщанія положили предписать венгерскому министру князю Павлу Эстергази, отправиться къ Императору и по силѣ закона постоянно пребывать при немъ. Вмѣстѣ съ симъ опредѣлили поднести Его Велич. адресъ къ просьбою, чтобы онъ прибылъ въ Венгерскую столицу. За симъ министерскій совѣтъ созвалъ чрезвычайный сеймъ на 2 Июля и разрѣшилъ образовать національную гвардію въ 100,000 чел. До полученія достовѣрныхъ извѣстій о пребываніи Импе-

ратора. Выбѣръ двухъ Вѣце-Презесовъ и 8 Секретарей отложено на день слѣдующій.

— Gabinet Pruski podał bardzo kategoryczną notę do Sejmu Związku Niemieckiego, w której wykazawszy, że niektóre kraje Niemieckie, należące do 10 korpusu armii, wzbraniają się dostawiać nadal wojsko, i że Hanower, Oldenburg i t. d., uwolniły okręty Duńskie od włożonego na nie embargo, użala się na to, że Prussy w walce, którą przedsięwzięły z polecenia jedynie Związku Niemieckiego i w interesie wspólnej sprawy Niemieckiej, tak niechętnie przez inne mocarstwa Niemieckie są wspierane, i w skutek tego wszelkie koszta wojenne same ponosić muszą; i nakoniec oświadcza, iż postanowił pod jakimi bądź warunkami zawrzeć z Danią pokój.

A U S T R I A . Прага, 20 мая.

Видомость о выѣздѣ Цесаря зъ Вѣднѣа розешла сѣ ту лотемъ блыскавицѣ, и выпадекъ тен, усунувшы до часу на стронѣ квестыа о народоуосѣи Чезкѣи, поаъчылъ всеыкѣе тудѣшсе стронниетва въ еднѣмъ учуциа вѣрносеи дла Цесарскѣго Дому. На пасѣдениу Комитету Народоуого учувалонъ зоуаѣлъ натѣхмиаѣ адресъ, въ кѣорѣмъ Чезехы осѣиуаѣзая Монарше учуциа наѣгѣлсеѣго прыувиуаѣнѣа. Хѣаѣе Роханъ и РР. Рупертъ и Класелъ маѣа удаѣ сѣ зъ тѣмъ адрессемъ до мѣеѣса похыту Цесарскѣго Двору. Гуардыа народоуа зе своѣѣи стронѣ, поуауовѣила такѣе выслѣа од сѣеѣе депуауаѣа до Цесаря, абы за- пѣвнѣи J. C. Моосѣ, о прыувиуаѣнѣу, вѣрносеи и посѣиуѣенѣи аыѣхъ Чезехъ.

— О огólnym stanie rzeczy i umysłów w Czechach, czytamy w *Pszczole Północnej* co następuje: „Zgromadzony we Frankfurcie, tak zwany Przygotowawczy Parlament krajów Niemieckich, wezwał też był i Czechów do wzięcia udziału w jego czynnościach. Czesi podziękowali za zaszczyt i odpowiedzieli, że ponieważ większość mieszkańców ich królestwa składa się ze Sławian, przeto nie mają żadnej potrzeby i obowiązku brać udziału w sprawach Niemieckich; i że Czesi, jako poddani Austriacy, zawsze pozostaną wiernymi prawemu swemu Monarsze. W skutek tej odpowiedzi, Komitet Frankfurcki Pięćdziesięciu wysłał do Pragi deputowanych, z poruczeniem, iżby starali się skłonić mieszkańców Czech do zmiany powyższego swego postanowienia. Czesi atoli nie dali się zachwiać, oświadczając, że Niemieccy mieszkańcy ich kraju, mogą czynić co się im podoba, ale że oni (Czesi) nie chcą bynajmniej łączyć się i podlegać Niemcom. Obawiano się gwałtownych i niebezpiecznych zajść z tego powodu mniemano nawet, że Czesi uciekają się do oręża dla zachowania praw swoich. Tymczasem, podług ostatnich wiadomości, mieszkający w Czechach Niemcy postanowili połączyć się ze Sławianami i działać z nimi wspólnie jako poddani Austrii, uchylając się od wszelkiej zależności od Frankfurckiego Parlamentu. Szczęśliwy ten wypadek zamierzano obchodzić uroczystie w Pradze d. 21 maja, przez wspólną biesiadę Sławian i Niemców w pięknym tamiecznym ogrodzie publicznym (*Baumgarten*).

Дня 21 мая.

Везорай о 5-ѣѣ вѣечоремъ выѣхала зѣадъ депуауаѣа, зѣоуаѣна зъ Депуауоуаныхъ Народоуого Комитету, Маѣиуауату, гуардыи охыуаѣлскѣи и т. д., до Инспруку, до Цесаря и Крѣла. Помѣдѣу депуауоуанѣми знаѣуаѣа сѣ лудѣе посиа- даяѣу наѣзуѣѣлѣиѣе зауауанѣе краѣу, якъ нр. Рупертъ, и Францъ Гавличекъ. Въ Комитѣѣе Народоуомъ, Нр. Леанъ Тушъ осѣиуаѣзылъ, же азъ до зѣебраѣнѣа Зѣгромадѣнѣа Народоуого, вѣспѣлнѣи зъ Комитетемъ спокоѣноуосѣ въ краѣу утры- мууаѣа бѣдѣе.

ВѣГРѢ. Пестъ, 24 мая.

Какъ только наделъла ту вѣадоуосѣ о выѣздѣ N. Цесаря зъ Вѣднѣа, Министровѣ наѣи поспѣшыли натѣхмиаѣ до Арѣу-Хѣѣѣа Палатѣна, гдѣе по крѣтѣѣѣи нарадѣе поуауовѣно, полеѣѣи Вѣгѣерскѣиу Министровѣу, Хѣѣѣу Пауѣловѣи Естерхазѣи, удаѣ сѣ до Крѣла и въ дѣуѣу прауа аѣгѣле прыу нимъ позуауаѣаѣ. Зараземъ учууалонъ поаѣа до Крѣла адресъ зъ просѣбу, абы до Вѣгѣерскѣиу столицѣи прыуѣылъ. Далѣѣ Радѣ Министрѣвъ зѣвоуаѣла Сеѣмъ надууыѣаѣу на д. 2 лѣеа и учууаѣла умобилизуаѣнѣе 100,000 гуардыи народоуѣѣи. Азъ до отрууаѣнѣа пѣвнѣхъ вѣадоуосѣи о похыѣеи Крѣла, Арѣу-Хѣѣѣе Стефанъ обѣаѣлъ всеыкѣе прѣроуаууы Крѣлеуосѣе; дѣиу заа, за зѣоуаѣ Радѣи Министрѣвъ, выѣхалъ

ратора; эрцгерцогъ Стефанъ вступилъ во всѣ Королевскія преимущества; сегодня же, съ согласія министерскаго совѣта, отправился въ Инсбрукъ, чтобы убѣдить Короля возвратиться въ Вѣну, или прибыть въ нашу столицу, и отклонить Его Велич. отъ пути въ Прагу.

— Вчера вечеромъ прибылъ сюда на пароходѣ изъ Вѣны военный нашъ министръ Мешаросъ, и встрѣченъ былъ радостными восклицаніями.

— Изъ Аграма получено, отъ 23 Мая донесеніе, что Банъ Кроатскій, баронъ Јеллачичъ, который подвергся было уголовному слѣдствію за государственную измену, покорила предписаніямъ Венгерскаго министерства, обнаружилъ о покорности своей въ Кроатской газетѣ, и пригласилъ всѣхъ жителей Кроаціи, Славоніи и Далмаціи повиноваться Венгерскому министерству.

— Соединеніе Семиградскаго княжества съ Венгрією, составляетъ нынѣ важный вопросъ. Семиградское княжество Свѣтымъ Стефаномъ было завоевано и соединено съ Венгрією. Послѣ сраженія при Могачѣ въ 1526 г., снова отторгнуто было отъ Венгріи, а въ 1538 г. официально переуступлено Ивану Заполѣ. Въ 1688 г., при Леопольдѣ I, снова присоединено къ Венгріи, и послѣ кончины Апатія, въ 1690 г., и абдикація его сына, въ 1699 г., соединено было съ королевствомъ по настоящее время. Впрочемъ неоднократно возобновляемы были желанія Германцевъ или Саксонцевъ отторгнуться отъ настоящихъ Венгерцевъ.

Инсбрукъ, 23 Мая.

Вѣнская депутация вышла вчера отсюда. Вчера, вечеромъ, прибылъ сюда эрцгерцогъ Іоаннъ. Ожидаютъ ежеминутно нынѣшняго Короля Баварскаго. Вчера, вечеромъ, при великолѣпной иллюминаціи горъ, исполнена была серенада въ честь Императора. Сію минуту прибыли сюда депутаты изъ Богеміи, въ числѣ 26 человекъ.

Триэстъ 19 Мая.

Извѣстія изъ главной квартиры не сообщаютъ ничего важнаго. Отрядъ гр. Пужана находился вчера подъ Тревизо; городъ этотъ ведетъ переговоры о сдачѣ. Войска наши получаютъ ежедневно подкрѣпленія. Пальма еще сопротивляется; бросаема въ городъ бомбы не зажигаютъ строеній, потому, что кровли домовъ покрыты землею. Осажденные имѣютъ еще 60 штукъ рогатаго скота и на 30 дней мяса, но ощущаютъ недостатокъ въ другихъ припасахъ, и хотя у нихъ есть рожь, но имъ негдѣ молотъ, потому, что Кроаты испортили всѣ мельницы. Австрійцы, подъ прикрытіемъ тутовыхъ деревьевъ, имѣютъ только одного раненаго, хотя Сардинцы мѣтко стрѣляютъ, и еще недавно попали ядромъ въ самую средину Австрійской батареи. Черезъ Лейбахъ также проходитъ много войскъ въ Италію.

23 Мая.

Прибывшій вчера изъ главной квартиры ген. отъ артиллеріи Пужана курьеръ, привезъ извѣстіе, что отрядъ означеннаго генерала выступилъ въ ночь съ 17 на 18, подъ начальствомъ ген.-лейт. гр. Турна изъ Тревизо въ Верону, чтобы присоединиться къ отряду фельдмаршала Радецкаго. Ген. Пужанъ боленъ и возвратился въ Горицъ. Мостъ на Брентѣ не поврежденъ.

— Соединенная Неаполитанско-Сардинско-Венеціанская эскадра, въ коей находится семь военныхъ паровыхъ кораблей, а вмѣстѣ съ малыми судами всего 19-ть кораблей, остановилась предъ нашею гаванью. Австрійскій флотъ вошелъ въ гавань, а Англійскій пароходный корабль занялъ позицію за рейдомъ. Нельзя полагать, чтобы союзный флотъ открылъ огонь по городу или вступилъ въ сраженіе съ Австрійскимъ флотомъ; онъ вѣроятно ограничится блокадою гавани.

— Непрительская эскадра безпрестанно приближается; сію минуту начинаютъ бить тревогу.

— Сэръ Стратфордъ Кеннингъ отправился сегодня на Англійскомъ пароходѣ, въ Константинополь.

Франція.

Парижъ, 22 Мая.

Вчерашнее торжество происходило безъ нарушенія спокойствія, не смотря на стеченіе безчисленнаго множества народа. Въ 6 часовъ утра раздался барабанный бой для собранія національной гвардіи, которая чрезъ часъ уже собралась у дворца національнаго

до Инсбрука, абы склонить Короля до поворота до Вѣднія или до прибытія до нашей столицы, а встать его отъ погрозы до Праги.

— Вечеромъ вѣчеромъ прибылъ ту нашъ Министръ войны, Meszarosъ изъ Вѣднія. На покладке статку приѣтыи остались окриками живѣе радости.

— З Аграма получено вѣдомость изъ д. 23 мая, изъ Банъ Кроаціи, Баронъ Јеллачичъ, противъ которому предсѣзито было слѣдство криминальное о зрадѣ stanu, поддалъ се разпорядженію Министерства Венгерскаго, огласилъ свое подданіе се въ Газетѣ Кроаціи, и везвалъ въ ней всѣхъ жителей Кроаціи, Славоніи и Далмаціи до послушенства надлежащаго Венгерскому Министерству.

— Поłączenie Sieмигrodu z Węgrami jest obecnie kwestją żywozną. Siedmiogród został przez św. Stefana zdobyty i z Węgrami połączony. Po bitwie pod Mohaczem 1526 r., został znnowu od Węgiei oddzielony, a w r. 1538 formalnie Janowi Zapolskiemu odstapiony. W r. 1688 za Leopolda I przeszedł znnowu do Węgiei, i po śmierci Apafyego w r. 1690 i abdykacyi syna jego r. 1699, pozostał aż do dziś dnia z Królestwem tém połączony. Z tém wszystkimъ niejednokrotnie wznawiane było życzenie oderwania się Niemców czyli Sasów, od prawdziwychъ Madziarów.

Инсбрукъ, 23 мая.

Deputacja Wiedeńska opuściła wczoraj nasze miasto. Wczoraj przybył tu wieczoremъ Arcy-Xiążę Jan. Panujący Król Bawarski, jest co chwila spodziewany. Wczoraj wieczoremъ, przy oświetleniu najwspanialszémъ górъ, dawano Cesarzowi wielką serenadę. W tѣj chwili przybyła tu deputacja z Czech, złożona z 26 osób.

Триэстъ, 19 мая.

Wiadomości nasze z głównej kwatery nie donoszą nic stanowczego. Armia Hr. Nugent stoi ciągle pod Treviso, które wchodzi w układy o poddanie się. Wojsko nasze dostaje codziennie nowe posiłki. Palma-Nuova jeszcze się opiera. Rzucane do miasta bomby nie zapalają, bo wszystkie domy są pokryte ziemią. Obłężeni mają jeszcze 60 wołów i mięsa na dni 30, ale brakuje im innej żywności, gdyż lubo mają żyto, jednak go zemleć nie mogą, z powodu, że Kroaci popsuli im wszystkie młyny. Austriacy, zasłonieni drzewami morwowemi, mają tylko jednego раненаго, lubo Sardynczycy dobrze strzelają; niedawno bowiem rzucili kulę w sam środek baterii Austriackiej. Przez Lajbach udaje się ciągle wojsko do Włoch.

23 мая.

Прибыли въ дню вчерашнемъ гонеецъ зъ главной кватеріи Јенерала артиллеріи Nugent, привіозилъ вѣдомость, że armia rzezonego Јенерала wyszła w nocy z 17-go na 18-ty, pod dowództwem Јенерала-Роручника Hr. Thurn, z Treviso do Werony, w celu połączenia się z wojskami Feldmarszałka Радецкого. Јенерал Nugent złożony chorobą wrócił do Gorycyi. Most na Brenzie nie jest bynajmniej uszkodzony.

— Połączona Eskadra Neapolitańsko-Sardyńsko-Wenecka, złożona z siedmiu wojennychъ okrętówъ parowychъ i licząca ogółemъ 19 większychъ i mniejszychъ statkówъ, stanęła dziś przedъ naszymъ portem. Flota Austriacka schroniła się do portu, a wojenny okrętъ parowy angielski zajął stanowisko за него обрѣбемъ. Nie zdaje się jednakъ izby sprzymierzonej floty miała zamiarъ strzelać do miasta lub stoczyć walkę z flotą Austriacką, i poprzestanie pewnie на блокованію portu.

— Przypisek. Eskadra nieprzyjacielska coraz więcej się zbliża, w tѣj chwili biją bębny на трвогę.

— Dzisiaj odpłynął stądъ Sir Stratford-Canning, на parostatku angielskimъ do Stambułu.

Франсуа.

Парижъ, 22 мая.

Uroczystość wczorajsza odbyła się najspokojniej, pomimo napływu nieprzeliczonej ludności. Już o godzinie 6-jej rano marsz jenerału powoływałъ гвардыю народową do broni, która w godzinę później zebrała się przedъ pałacemъ Zgromadzenia Narodowego. O godzinie 8-jej, гвар-

собрания. Въ 8 часовъ, національная гвардія разставлена была шпалеромъ отъ Бастильской площади до площади Согласія. Велѣдъ за симъ національное собрание, предшествуемое членами и полнительной комиссіи, отправилось на Марсово поле, гдѣ находилось 300,000 народа. Многие зрители занимали высоты Шалль и Пасси. На галереяхъ, устроенныхъ на Марсовомъ полѣ, помѣщались дамы въ богатыхъ нарядахъ. Посреди Марсова поля воздвигнута была статуя республики, на четвероугольномъ пьедесталѣ, съ четырьмя львами по угламъ. Торжество началось пѣніемъ гимна, такъ называемымъ обществомъ Орфеистовъ; потомъ горцы проѣхали также разными пѣснями. Вдругъ, за депутатами народныхъ мастерскихъ явилась колесница, за которою слѣдовали пятьсотъ дѣвушекъ въ бѣлыхъ платьяхъ; на колесницѣ поставлена была статуя республики, и инвалиды времени имперіи. Потомъ шла колесница, везомая 17-ю бѣлыми лошадьми, представляющая земледѣліе, которую сопровождали мастеровые всѣхъ парижскихъ фабричныхъ заведеній. Въ полдень, при громѣ орудій, пушенъ воздушный шаръ надъ городомъ, который вечеромъ былъ весь иллюминированъ. Среди несмѣтнаго стеченія народа господствовало совершенное спокойствіе.

— Въ сегодняшнемъ засѣданіи національнаго собрания положено учредить особый банкъ, для владельцевъ земель, коего билеты будутъ принимаемы во всѣхъ казначействахъ. Потомъ собрание, по предложенію г-на Трелла, назначило миллионъ франковъ на содержаніе народныхъ мастерскихъ.

— Аббатъ Ламене отказался отъ должности члена законодательной комиссіи.

— По происшествіи 15 го Мая арестованы 390 человекъ. Предводители и зашщники смятенія содержатся въ Сенъ-Венсенской и полицейской тюрьмахъ. Въ *Gazette des Tribunaux* замѣчаютъ, что въ этотъ день отправлены были въ полицію 80 арестантовъ, кои въ другой день не нашли.

— Въ Мониторѣ напечатанъ декретъ исполнительной комиссіи, на основаніи коего клубы Гг Распая и Бланки закрыты, потому что члены этихъ клубовъ умышляли низвергнуть существующее правительство.

— Издано предписаніе о задержаніи священника Шателля, основателя и, какъ онъ самъ именуетъ себя, ексъ-епископа-Примаса ново-французской церкви. Этотъ гражданинъ 15 Мая произнесъ на Моденской площади рѣчь къ народу въ ультра-революціонномъ духѣ; говорятъ, что онъ бѣжалъ въ Бельгію.

— 19-го числа, поутру, прибылъ въ Парижъ по желѣзной дорогѣ, называемой сѣвornoю, отрядъ Поляковъ въ 500 чел. отправленныхъ изъ Пруссіи.

— 18-го Мая находилось въ банкѣ 61,905,803 фр. монетою и слитками.

— По официальнымъ статистическимъ свѣдѣніямъ, въ Парижѣ находится: 175,000 работниковъ, неимѣющихъ постоянного занятія; 100,500, имѣющихъ работу на 4 дни въ недѣлю и 52,000, съ постоянною работою.

24 Мая.

Вчера, въ засѣданіи національнаго собрания, председатель г-нъ Бише объявилъ собранію о полученныхъ протестаціяхъ принцевъ Фердинанда, Генриха и Лудвика Орлеанскихъ, (герцоговъ Жузвильскаго, Омальскаго и Немурскаго), въ коихъ они, ссылаясь на прежнія свои заслуги, какъ на сушь, такъ и на морь, а также на живѣйшую преданность отечеству, оказанную даже въ послѣднее время, просятъ, чтобы представленный исполнительною комиссіею проектъ о воспрещеніи Орлеанской фамилии пребыванія во Франціи, былъ отринутъ. Собрание, выслушавъ означенныя протестаціи, передало ихъ въ подлежащую комиссію. Между тѣмъ взошелъ на кафедру г-нъ Дорнесь и отъ имени комиссіи назначенной для разсмотрѣнія проекта закона о фамилиі Короля Лудвика Филиппа, объявилъ, что комиссія, согласно заключенію исполнительной власти, единодушно положила: воспретить младшей линіи фамилии Бурбоновъ пребываніе во Франціи; относительно же выслушанныхъ нынѣ прошеній, комиссія полагаетъ, чтобы оставить ихъ безъ уваженія и перейти къ очереднымъ занятіямъ. Однако рѣшеніе по сему предмету отложено до слѣдующаго засѣданія.

— Комиссія иностранныхъ дѣлъ, назначенная изъ членовъ національнаго собрания, избрала въ председатели г-на Друа де Ли, а вице-председателемъ г-на Волабелла; секретарями назначены: Гг. Наполеонъ Бонапарте и Эдуардъ Лафайетт.

дья народова już była rozstawiona szpalerem od placu Bastyli aż do placu Zgody. Wkrótce potem, Zgromadzenie Narodowe, mając na swém czele Kommissyą Wykonawczą, udało się na pole Marsowe, na którym znajdowało się przeszło 300,000 ludzi. Widzowie ciekawi zalegli wzgórza Chaillot i Passy. Na galeryach, wzniesionych na polu Marsowem, widziano damy w strojach wykintnych. Na środku pomienionego placu, wznosił się posąg Rzeczypospolitej, mający u podstawy 4 ry lwy, przy każdym krańcu. Uroczystość rozpoczęła się odśpiewaniem hymnu przez tak zwane Towarzystwo Orfeonistów; następnie górale wykonałi także rozliczne śpiewy. Tu dopiero, za deputowanymi pracowni narodowych, nadeiagnął czteroconny wóz z posagiem Rzeczypospolitej, za którym postępowało w bieli 500 dziewie i weterani Cesarstwa. Za nim ujrzano wóz, ciągniony przez 17 koni białych, wyobrażający Rolnictwo, otoczony czeladzią wszelkich rzemioł Paryzkich. O samém południu, przy huku dział, wzniósł się balon nad miastem, które wieczorem najrzesieiej oświetlone zostało. Przy tym natłoku panowała jak-najzupelniejsza spokojność.

— Na dzisiejszemъ posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, postanowiono utworzyć bank dla właścicieli ziemskich, którego papiery, we wszystkich kassach Państwa przyjmowane będą; następnie, na wniosek P. Trelat, uchwalono milion franków, na utrzymanie rękodzielni narodowych.

— Xiądz Lamnais zrzekł się obowiązków członka Kommissyi Ustawodawczej.

— Z powodu zamachu 15-go maja, uwięziono 390 osób. Przewodzczy i sprawy tegoż znajdujają się w więzieniach: St. Vincennes i prefektury policji. *G. zette des Tribunaux* czyni uwagę, że w dniu pomienionym dostawiono do prefektury policji 80 więźniów, których nazajutrz nie znaleziono.

— *Monitor* ogłosił dekret Kommissyi Wykonawczej, mecą którego kluby PP. Raspail i Blanqui zostały zamknięte, z powodu, że członkowie klubów pomienionych mieli zamiar obalić rząd istniejący.

— Wydany został rozkaz imania Xiędza Chatel, założyciela i, jak się sam nazywa, Ex-Biskupa Prymasa Kościła nowo-francuzkiego. Ten obywatel, w dniu 15 maja, miał na placu Madelaine perorę do ludu w duchu ultra-rewolucyjnym; mówią że się schronił do Belgii.

— Dnia 19 b. m. z rana przybyła do Paryża droga żelazna, zwana północną, kolumna 500 Polaków, wysłanych z Pruss.

— Bank francuzki liczył 18-go maja 61,905,803 fr., tak w monecie brzęczącej, jako i w sztabach.

— Według urzędowego sprawozdania statystycznego, znajduje się w Paryżu 175 000 robotników, niemających stałych zatrudnień, 100 500 pracujących cztery dni na tydzień, a 52,000 mających ciągłą robotę.

Dnia 24 maja.

Na posiedzeniu wczorajszemъ, Prezes, P. Buehez, oświadczył, że ma złożone dwie protestacye Xiążąt: Ferdynanda, Henryka i Ludywika Orleañskich, (Xiążąt: Joinville, Aumale i Nemours), w których pomienieni Xiążęta, odwołując się do swoich poprzednichъ zasług na lądzie i na morzu, oraz do najżywszego przywiązania do kraju, którego dowody dali nawet w ostatnich chwilach, proszą, aby projekt, podany przez Kommissyą wykonawczą, mający na celu wyrzeczenie banicyi rodziny Orleañskiej, został cofniony. Izba, wysłuchawszy odczytania tych listów, odesłała je do właściwej Kommissyi. Tymczasem zabrał głos P. Dornés i w imieniu Kommissyi, mającej zdać sprawę o rzeczonymъ projekcie do prawa, oświadczył, że Kommissya, podzielając zdanie rządu wykonawczego, jednomyślnie postanowiła wydalenie młodziej gączy rodziny Bурбоновъ; co się zaś tyczy prośb, obecnie odczytanych, Kommissya mniemala, że możnaby je odrzucić przejściem do porządku dziennego. Jednakże Zgromadzenie Narodowe rzecz tę do następnychъ obrad odłożyło.

— Kommissya spraw zagranicznych, wybrana z łona Zgromadzenia Narodowego, obrała swoimъ Prezesemъ P. Drouye de Lhuys, Wice-Prezesemъ P. Vaulabelle, a Sekretarzami, PP. Napoleona Bonaparte i Edmunda Lafayette.

— Следственное дѣло о содержащихся въ Венсеннѣ обвиненныхъ, вскорѣ будетъ окончено. Барбе, который съ помощію одного офицера бѣжалъ было изъ тюрьмы, задержанъ и содержится подъ самою кровлею.

— Бланки не бѣжалъ за границу, а скрывался въ Парижѣ и вчера задержанъ на улицѣ Монтолонъ.

— Въ Пантейль задержанъ Петръ Леру и отвезенъ подъ конвоемъ двухъ жандармовъ въ Парижѣ.

— По письмамъ изъ Турина, французскій посланникъ г-нъ Бриксио отправился съ важными денешами своего правительства въ главную квартиру Короля Карла Алберта.

— Военный совѣтъ утвердилъ проектъ новаго укрѣпленія острова Корсики.

— Въ Лилль возобновлено спокойствіе. Въ Тулонѣ, гдѣ инсургенты овладѣли было арсеналомъ, войска снова отняли его и вытѣсненные работники возвратились къ своимъ занятіямъ. Въ Лионѣ анархисты устроили, при входѣ въ Круа-Руссъ, баррикады, которыя 22 числа не были еще уничтожены.

А н г л и я.

Лондонъ 20 Мая.

Сегодня снова было засѣданіе кабинета въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— На балѣ, данномъ Королевою, вчера, въ Букингемскомъ дворцѣ находились: Королевская фамилія, принцъ Пруссійскій и другіе иностранныя принцы, министры, придворныя чины и до тысячи знатныхъ особъ.

— Въ нѣкоторыхъ журналахъ упоминаютъ о распространившемся слухѣ на счетъ скорой перемѣны англійскаго министерства; происходившее на дняхъ посѣщеніе Королевы Пилемъ, находится будто бы въ связи съ этимъ. Пилъ намѣренъ нынѣ явиться въ качествѣ реформистскаго министра.

— Хартисты снова собираются въ своемъ прежнемъ помѣщеніи, въ Джон-Стритѣ, и, кажется, умѣренная партія, желающая мирнымъ путемъ доставить хартіи побѣду, беретъ верхъ. Новая лига г-на Кобдена соединится съ умѣренными хартистами, и движеніе уже начинаетъ привлекать къ себѣ многихъ членовъ нижней палаты, число которыхъ полагаютъ теперь въ 100 человекъ.

— Въ Ирландіи образовалось новое общество, которое можетъ имѣть значительное вліяніе на теперешнюю агитацію; это—протестантское общество репидеровъ (парламентнаго отдѣленія отъ Англии). Оранжесты объявили себя въ пользу перемѣны системы и предложили свой союзъ прежней партіи репидеровъ, основанной еще О'Коннеломъ. Шерменъ Кравфордъ присоединился къ обществу; 5-го Апрѣля, новое общество собиралось въ Дублинѣ и объявило, что религія не мѣшаетъ любви къ отечеству и что хотя протестанты не могутъ имѣть перевѣса въ Ирландіи, однако нечего опасаться и перевѣса со стороны католиковъ, если государство и церковь будутъ отдѣлены другъ отъ друга точно такъ же, какъ Ирландія должна быть отдѣлена отъ Англии. Въ собраніи было рѣшено изъявить преданность Королевы и требовать восстановления ирландскаго парламента.

— Дѣло Г. Смита О'Бриэна, главы общества юной Ирландіи, обвиненнаго въ невѣрности къ государственному правительству, производилось уже въ Дублинѣ, но присяжные не могли согласиться на рѣшеніе. Извѣстно, что въ Англии рѣшеніе присяжныхъ должно быть *единогласное* и что ихъ держать въ заперти и безъ пищи до тѣхъ поръ, пока они не согласятся. Послѣ перваго совѣщанія присяжные сказали президенту, что не могутъ согласиться въ мнѣніяхъ. Одинъ изъ нихъ спросилъ, съ жалобнымъ видомъ, судью, запрутъ ли ихъ на ночь? Президентъ отвѣчалъ: „Конечно.“ Бѣдный присяжный спросилъ тогда, — не дадутъ ли имъ, по крайней мѣрѣ, чего нибудь покушать; „Это невозможно“, отвѣчалъ президентъ, „вы не можете ничего ѣсть. Я откладываю засѣданіе до десяти часовъ завтрашняго утра.“ Тогда было десять часовъ вчера. Присяжные провели ночь подъ ключемъ; но, на слѣдующее утро, все таки не были согласны. Тогда, какъ это дѣлается въ подобныхъ случаяхъ, ихъ выпустили, — но процессъ не дѣйствителенъ и долженъ начаться вновь.

Тоже случилось съ другимъ обвиненнымъ, Г. Мигеромъ; запертые въ продолженіе ночи присяжные

— Следство, проводимое въ справе уwięzionych w Vincennes, zbliża się do końca. Barbès, który za pomocą jednego oficera chciał uciekać z więzienia, został poznany, przytrzymany i pod samym dachem osadzony.

— Blanqui nie wyjechał za granicę, ale ukrywał się w Paryżu i wczoraj na ulicy Montholon przytrzymany został.

— W Nautenil przytrzymano Piotra Leroux i pod strażą dwóch żandarmów dostawiono do Paryża.

— Według listów z Turynu, Poseł francuzki, P. Brixiu, udał się z ważnemi depezsami rządu swego do głównej kwatery Króla Karola Alberta.

— Rada wojenna uchwaliła mocne obwarowanie wyspy Korsyki.

— W Lille przywróconą została spokojność. W Tulonie, gdzie powstańcy opanowali byli arsenał, wojsko znowu takowy odzyskało, i wypędzeni robotnicy powrócili znowu do swych obowiązków. W Lyonie anarchiści i wystawili przy wnieściu do Croix-Rousse, barykady, które d. 22 nie były jeszcze uprzątnione.

ANGLIA.

Londyn, 20 maja.

Dzisiaj odbywała się znowu rada gabinetowa w ministerstwie spraw zagranicznych.

— Na wiekim balu, danym wczoraj przez Królowę w pałacu Buckingham znajdowała się rodzina Królewska, Xiążę Pruski i inni zagraniczni Xiążęta Ministerowie, Urzędnicy Dworu i około tysiąca znakomitych osób.

— Niekto z dzienników wspominają pogłoskę o blizkiej zmianie ministerstwa angielskiego. Niedawne odwiedziny P. Peel u Królowej, w Osborne-House, mają mieć z tѣm związek. Konserwacyjny Peel ma teraz wystąpić jako Minister reformistowski.

— Chartyści rozpoczęli na nowo swe zgromadzenia w dawnym lokalu na John Streeta i częstą umiarkowana stronnictwa, która pragnie dopiąć celu reformy Parlamentowej przez środki prawne, zdaje się brać górę. Nowa liga Cobdena ma się połączyć z Chartystami, i poruszenie to zaczyna się rozciągać do członków Parlamentu, których już do 100 liczy jako zwolenników.

— W Irlandyi utworzyło się nowe stowarzyszenie, które w stanie fermentacyi, w jakim kraj ten zostaje, może nabrać wielkiego wpływu, jest to tak zwane *Stowarzyszenie Repealu* (oddzielenia się parlamentowego od Anglii) *Protestantkie*. Liczni Oranżysty oświadczyli się za zmianą systematu i ofiarowali swoje spółdziałanie dawnemu towarzystwu Repealu, osnowanemu jeszcze przez O'Connell'a. P. Sharman Crawford wszedł do tego towarzystwa, które d. 5-go kwietnia odbyło w Dublinie liczne zebranie, i na niem postanowiło: że religia nie przeszkadza miłości ojczyzny; że przewaga protestantyzmu nie może się w Irlandyi utrzymać, ale że i przewaga katolicyzmu nie miałaby nie strasznego, jeżeliby wspólnie z rozdziałem Irlandyi z Anglią, nastąpił rozdział pomiędzy Państwem i Kościołem. Zgromadzenie uchwaliło adres wierności do Królowej i prośbę o ustanowienie Parlamentu Irlandzkiego.

— Sprawa P. Smith O'Brien, głowy stowarzyszenia Młodej Irlandyi, oskarżonego o niewierność dla Rządu krajowego (felony), została wytoczona w Dublinie, ale Przysięgli nie mogli się zgodzić w wyroku. Wiadomo, że w Anglii zdanie Przysięgłych, (*werdykt*), powinno być jednoznaczne, i że członkowie sądu trzymani są w zamknięciu, bez wszelkiej żywności, dopokąd się nie zgodzą na jedno. Po pierwszej namowie, Przysięgli przyszli powiedzieć Prezesowi, że nie mogą się porozumieć między sobą, a jeden z nich zapytał głosem płaczącym, czy mają być i przez noc zamknięci? „Bezwątpienia“, odpowiedział Prezes. Nieszczęśliwy Jury zapytał znowu, czy dadzą im przynajmniej część sił? Prezes odrzekł: „To nie podobna, nie możecie niczego użyć; posiedzenie jest odroczone do jutra, na godzinę 10 ranną.“ Było to o 10 wieczorem. Przysięgli przepędzili noc w zamknięciu, ale i nazajutrz przy otwarciu sessyi nie byli się jeszcze zgodzili na jedno; natenczas, jak to się zwykle czyni, wypuszczono ich, ale process został umiarkowany i powinien być wszczęty na nowo.

— Toż samo zdarzyło się z drugim oskarżonym, P. Meagher; Przysięgli zamknięci przez noc, dali w liczbie jedena-

дали въ числѣ одиннадцати единогласное мнѣніе, но двѣнадцатый остался при своемъ, и дѣло было уничтожено.

— Съ пароходомъ *Hiberia* получены изъ Нью-Йорка донесенія отъ 19-го Апрѣля. Въ нихъ сообщаютъ о предложеніи отправленія морскихъ силъ въ Средиземное море, для доставленія покровительства торговымъ дѣламъ Соединенныхъ Штатовъ. Вниманіе публики обращено нынѣ на избраніе новаго Президента. Изъ кандидатовъ сильнѣе прочихъ: Генераль Косъ, Генри Клей и Генераль Тайлоръ.

— Экспедиція, назначенная къ сѣверному полюсу, для отысканія сэръ Джона Франклина, вышла уже въ море. Два корабля, назначенные для этой экспедиціи, снабжены всеми нужными припасами; они взяли съ собою даже небольшія паровыя машины для лодокъ.

— Общество германскихъ читателей избрало комитетъ, который занимается собираніемъ, съ пребывающихъ здѣсь Германцевъ, денежныхъ приношеній, для покупки военнаго Корабля, который здѣшними Германцами имѣеть быть подаренъ общему Германскому отечеству. Это будетъ первый корабль будущаго германскаго флота. Принцъ Прусскій обѣщаль поддержать это предпріятіе пожертвованіемъ значительной суммы.

— Вчера скончался здѣсь, на 75-мъ году жизни, лордъ Ашбуртонъ (Александръ Бернагъ).

Г Е Р М А Н І Я .

Франкфуртъ на Майнѣ, 22 Мая.

Составленный, такъ называемымъ комитетомъ 17-ти, проектъ основнаго уложенія германскаго государства, имѣеть быть первымъ предметомъ совѣщаній германскаго національнаго собранія.

— Въ полуофициальной статьѣ *Общей Аугсбургской Газеты* напечатано: „Баварское правительство нераздѣляетъ мнѣнія относительно основныхъ статей уложенія, предложеннаго сейму такъ называемымъ комитетомъ 17-ти мужей довѣрія, и велѣло предложить контръ проектъ, который протестуетъ преимущественно противъ законодательнаго качества національнаго германскаго собранія. Новое германское уложеніе, — сказано тамъ, — не можетъ быть чѣмъ либо другимъ, какъ только трактатомъ, заключеннымъ между всеми германскими націями и разными германскими правительствами, по предмету предложеннаго союза; всякое федеративное уложеніе, которое не было бы принято сеймами разныхъ странъ и утверждено царствующими властями, почитается ничтожнымъ по праву народному, публичному и гражданскому, и можетъ быть приведено въ исполненіе развѣ по насилію. Никакое уложеніе не можетъ быть никому навязано какою либо одною стороною. Дѣло должно идти о перемѣнѣ федеративнаго уложенія, которое законно существуетъ донынѣ, и о предложеніи проекта измѣненій, который должны быть введены въ сіе уложеніе. Следовательно трактатъ не можетъ быть отмѣненъ безъ дозволенія договаривающихся сторонъ (въ настоящемъ случаѣ, депутатами отъ германскаго народа съ одной, и органами правительства германскаго союза съ другой стороны).

„Относительно же самаго проекта, послѣдовало рѣшительное объявленіе мнѣній противъ наследственной имперіи и верхней палаты, состоящей изъ германскихъ монарховъ. Это предположеніе встрѣчаетъ въ народѣ все болѣе и болѣе сильное сопротивленіе, доказательствомъ чего служатъ многочисленныя протестаціи; Баварія равномерно никогда не изъявить своего согласія на такія проекты или постановленія, которыя лишаютъ разные племена средствъ собственнаго ихъ преуспѣянія, и стремятся въ центральной власти новаго союзнаго правительства, образовать самоуправство, которое подавило бы въ послѣдствіи у германскихъ властей и націй зародыши ихъ могущества, свободнаго преуспѣянія и политической жизни.

„Не возможно однимъ почеркомъ пера создавать имперіи или республики. Отъ учрежденія имперіи, какъ требуетъ проектъ, послѣдовало бы то, что какъ скоро императоръ получилъ бы власть или общее вліяніе, то германскіе монархи сдѣлались бы вассалами, а правительства слѣбными орудіями его тщеславія. Истинное единство Германіи не можетъ быть постановлено лоскуткомъ бумаги; оно можетъ только быть послѣдствіемъ свободнаго и искренняго соглашенія интересовъ и разныхъ правъ, которыя должны быть представляемы по направленію соединенія.

сту zgodne zdanie, ale dwunasty uparł się przy swoim i process musiał być unieważniony.

— Паростатkiem *Hibernia* otrzymano z New-Yorku nowiny do d. 29 kwietnia. Donoszą one o projekcie wysłania sił morskich na morze Śródziemne, dla udzielania opieki interesom handlu Stanów-Zjednoczonych. Uwaga publiczna zwraca się teraz na wybór nowego Prezydenta. Kandydaci którzy zdają się mieć najwięcej nadziei, są: General Cas, Henry Clay i General Taylor.

— Два okręty, wysłane w zamiarze wyszukania Sir Johna Franklina, na morzu północnem, już się puściły w podróż. Okręty te opatrzone wszelkimi zapasami; mają nawet małe maszyny parowe dla łodzi.

— W towarzystwie czytelników Niemieckich wybrany został Komitet, który się zajmuje zbieraniem od znajdujących się tu Niemców. składek, na zakupienie wojennego okrętu, który przez tutejszych Niemców ma być poławiany dla wspólnej Niemieckiej ojezyny. Będzie to pierwszy okręt do przyszłej Niemieckiej floty. Xiążę Pruski przyrzekł wesprzeć to przedsięwzięcie znaczną summą.

— Lord Ashburton (Alexander Baring) umarł w dniu wczorajszym w 75 roku życia swego.

Н И Е М С Ю .

Frankfurt nad Menem, 22 maja.

Wypracowany przez tak nazwany Komitet 17-stu projekt do ustawy zasadniczej państwa Niemieckiego, ma być pierwszym przedmiotem narad Zgromadzenia Narodowego Niemieckiego.

— W artykule pół-urzędowym *Gazety Powszechnej Augsburgskiej* czytamy: „Rząd Bawarski nie podziela zdania co do punktów zasadniczych projektu ustawy, przedłożonego Sejmowi przez tak nazwany Komitet 17-stu mężów zaufania, i kazał przedłożyć przeciw-projekt, który protestuje mianowicie przeciw charakterowi czysto konstytucyjnemu Zgromadzenia Narodowego Niemieckiego. Nowa ustawa Niemiec — powiedziano tam jest — nie może być czem innem jak tylko traktatem, zawartym między wszystkimi ludami Niemieckimi i różnemi rządami Niemiec, w przedmiocie utworzyć się mającej unii; wszelka ustawa federacyjna, która nie została przyjęta przez Sejmy różnych krajów, ani potwierdzona przez panujących władców, jest żadna, według prawa narodowego, publicznego i cywilnego, i nie może być zaprowadzona chyba gwałtem. Żadna nie może być narzucona przez jedną jaką-bądź stronę. Idzie o zmodyfikowanie ustawy federacyjnej, jaka dotąd prawnie istnieje, i o zaproponowanie zmian zaprowadzić się w niej mających. Traktat zatem nie może być zmieniony inaczej, jak tylko za zezwoleniem stron traktujących, to jest, w obecnym razie, Deputowanych ludu Niemieckiego z jednej, a organów rządów Związku Niemieckiego z drugiej strony.

„Co się tyczy samego projektu, oświadczone się w nim formalnie przeciw myśli Cesarstwa dziedzicznego i Izbie Wyższej, złożonej z Monarchów Niemieckich. Ta myśl napotyka w ludach na coraz większy opór, jak to dowodzą liczne protestacje; Bawaryja nie przystąpi również nigdy do takich projektów lub ustaw, które noszą główne prawa różnych rządów, które pozbawiają różne pokolenia sposobności ich rozwijania się, i chcą w centralnej władzy nowego rządu federacyjnego utworzyć samowolność, która przytłumia we władzach i ludach Niemieckich zaród ich potęgi, ich wolnego rozwinięcia, i ich życia politycznego.

„Nie można jednym pociągnięciem pióra tworzyć Cesarstwa ani Rplitej. Z ustanowienia Cesarstwa, jakiegoby chciał projekt, wynikłoby to, że skoroby Cesarz osiągnął władzę lub popularność, Monarchowie Niemieccy staliby się wazalami, a rządy ślepiemi narzędziami jego ambicyi. Prawdziwa jedność Niemiec nie może być ustanowiona przez kawałek papieru; może ona być tylko wypadkiem wolnego i szczerzego pogodzenia interesów i różnych praw, które powinny być reprezentowane w kierunku zjednoczenia.

„Предположеніе объ учрежденіи верхней палаты, равнофрно не выгодно, потому что препятствовало бы исполнительной власти союзныхъ властителей, если бы предположено было лишить правительства разныхъ странъ права назначенія ея членовъ, или же потому, что заставило бы монарховъ образовывать оппозицію противъ центральной власти.“

— Въ слѣдствіе недоразумѣній, происшедшихъ въ союзной Майнцкой крѣпости между прусскимъ гарнизонномъ и національною гвардіею, городъ объявленъ былъ въ осадномъ положеніи.

29 Мая.

На второмъ засѣданіи германскаго парламента, происходившемъ 19-го Мая, избраны были председатели и секретари 15 комитетовъ, на которые раздѣляется національное собраніе. На слѣдующемъ засѣданіи, 22 числа, прочитаны были разные предложенныя парламенту проекты, между прочимъ: чтобы національное собраніе утвердило все публичные долги, состоявшіеся по всемъ германскимъ странамъ по 1-е Мая сего года; чтобы до 1 Сентября все таможенныя границы внутри германскаго союза были отменены, и на границу сего же союза переведены, и введена одинаковая таможенная система; чтобы собраніе присвоило себѣ опредѣлительное наименованіе, напр. собранія германскаго союза (*Reichs-Versammlung*). Въ числѣ поступившихъ прошеній находится также нѣкоторыя протестаціи, какъ напр., противъ проекта уложенія, составленнаго комитетомъ 17 мужей доверія, противъ принятія въ національное собраніе депутата отъ г. Познани; противъ предполагаемой центральной власти, и проч. Потомъ совѣщались по предложенію Г. Рава, требующему, чтобы во все продолженіе германскаго парламента, ни въ одномъ союзномъ государствѣ не происходили законодательныя національныя собранія, пока Германскій парламентъ не опредѣлитъ уложенія для всей Германіи. Объясняя свое предложеніе, направленное преимущественно противъ Пруссіи, Г. Рава доказывалъ, что имѣть цѣлю устраненіе всехъ поводовъ къ недоразумѣніямъ собраній отдѣльныхъ странъ съ парламентомъ, которыя могли бы довести до запутанности или даже до междоусобной войны. Это мнѣніе поддерживали также Гг. Бидерманъ и Венеди, послѣ чего, въ слѣдствіе нѣсколькихъ еще рѣчей въ пользу и противъ проекта, онъ препровожденъ былъ на соображеніе комиссіи.

Шлезвигъ-Голштейнское-Герц. Ренсбургъ, 12 Мая.

Временное правленіе герцогства перемѣщено 17 сего Мая въ Шлезвигъ, гдѣ находятся государственныя архивы.

— Расположенный здѣсь гвардейскій полкъ выступаетъ послѣ завтра въ Кольдингъ; сюда приходятъ ежедневно свѣжія войска, что предвѣщаетъ, что мы должны опасаться новаго нападенія Датчанъ, которые вышли на берегъ между Аспирадомъ и Гадерслебеномъ, но нигдѣ не имѣли удачи въ битвахъ.

— 18 числа с. м. генераль Врангель наложилъ на Ютландію контрибуцію въ 2 милліона спеціей, для обезпеченія собственности, конфискованной Датчанами на германскихъ судахъ.

29 Мая.

Сегодня получено здѣсь извѣстіе о сраженіи, происшедшемъ съ Датчанами при Зондвигѣ. Вчерашнее число было назначено для перемѣны союзныхъ войскъ, расположенныхъ авангардомъ при Альзенѣ. Узнавъ объ этомъ Датчане, и получивъ на днѣхъ значительныя подкрѣпленія изъ Фіоніи, произвели высадку на здѣшній берегъ и напали на германскія войска при дюпнельскихъ возвышенностяхъ. Потеря съ обѣихъ сторонъ была значительна. Датчанъ было въ дѣлѣ 8,000, нашихъ 7,000 чел. Участъ битвы долго колебалась, наконецъ въ 7 часу вечера германскія войска вынуждены были отступить чрезъ Графенштейнъ къ Куарсѣ. Датчане подошли къ Графенштейну.

— По другимъ извѣстіямъ изъ Фленсбурга, Германцы отбѣснили потомъ штыками непріятеля къ кораблямъ и снова вступили въ Дюппель.

— Сегодня (29 ч.) снова происходила, какъ слышно, новая битва, продолжавшаяся 4 или 5 часовъ.

„Мысль установленія Избы Высшейъ jest также несчастливомъ помысломъ, гдѣбы парализовала власть выконавшую оныхъ Звѣзду Влѣдцевъ, скоробы только хвѣно поzbавиѣ рзды рѳннхъ краѳовъ права мѣнованія ѳѣ члѣнкѳвъ, lub dla tego, że zmusiliby Monarchѳвъ do utworzenia oppozycji przeciwъ wлѣдzy centralnej.“

— W skutku nieporozumień zaszlychъ w twierdzy звѣзковѣй Могунци, pomiędzy загогъ Prusskâ a гвардыгъ народогу, miasto to оглошzone zostało w stanie oblęzenia.

Дня 29 мая.

На другомъ публичномъ посѣденіи Немецкаго Парламента, odbyтѣмъ д. 19, wybrano Prezesѳвъ i Sekretarzy 15 Komitetѳвъ, na ktѳre to Zgromadzenie Narodowe zostało podzielone. Na następnѣмъ posiedzeniu, d. 22, odczytano rѳzne podane Parlamentowi wnioski, międy innymi: aby Zgromadzenie Narodowe gwarantowało wszystkie długi publiczne, zaciagnięte we wszystkichъ krajachъ Niemieckichъ po dzieѳ 1 maja r. b.; aby do 1 września r. b. wszystkie granice celne wewnâtrz Związku Niemieckiego byly zniszczone, na granicę tegożъ Związku przeniesione, i jednostajny systemъ celny zaprowadzony; aby Zgromadzenie przyjęło pewnâ, niezmiennâ nazwę, np. Zgromadzenia Związku Niemieckiego (*Reichs-Versammlung*). Pomіędzy petycyami znajdujâ się takъe niektѳre protestacye, jakъ np. przeciwъ projektowi do ustawy, ułożonemu przezъ Komitetъ 17 męzѳвъ zaufania; przeciwъ przyjęciu do Zgromadzenia Narodowego deputowanego z m. Poznania; przeciwъ proponowanej formie wлѣдzy centralnej i t. d. Po przystapieniu do porzâdku dziennego, naradzano się nad wnioskiemъ P. Raveaux, żądającymъ, aby w ciągu trwania Parlamentu Niemieckiego, w żadnymъ kraju Związkowymъ nie odbywało się ustawodawcze (konstytuujące) Zgromadzenie Narodowe. dopѳki Parlamentъ Niemiecki nie uchwali ustawy dla całychъ Niemiec. Rozwijajâc swój wniosekъ, wymierzony szczegѳlniej przeciwko Prussomъ, uważalъ P. Raveaux, że ma na celu usunięcie wszelkichъ powodѳвъ zajęcia ustawodawczychъ Zgromadzeń pojedynczychъ krajѳвъ z Parlamentemъ, i ktѳreby doprowadzić mogly do zawikłan lub moъe nawet do wojny domowej. Zdanie to popierali takъe PP. Biedermannъ i Venedey, poczemъ po kilku jeszcze gлѳsachъ za i przeciwъ projektowi, takowy odesłany został do rozstrâszenia wлѣsciwѣj Kommissyi.

ХІЕСТ. ШЛЕЗВИКО-ГОЛШТЫНСКІЕ. Ренсбургъ, 21 мая.

Рząd tymczasowy Хієства Шлезвико-Голштынскаго опуѣилъ 17-го мая наше miasto i przeniѳsł się do Шлезвигу, gdzie ma pod rękâ archiwâ, ktѳrychъ do pracъ swoichъ potrzebuje.

— Стояjący tu полкъ гвардыи wychodzi pojutrze do Koldingi; swięже wojska codziennie nad-іagajâ, co wrѳzy, że moъemy się obawiać nowego napadu Дуѳчыковъ, ktѳrzy wylâdowali juъ międy Apenrade i Hadersleben, nigdzie atoli nie dotrzymujâ pola.

— Дня 18 б. м. Jeneralъ Wrangelъ nałożył на Jutlandyâ kontrybucyâ, w summie 2 milionѳвъ talarѳвъ, na zabezpieczenie wлѣsności, skonfiskowanychъ przezъ Дуѳчыковъ на kupieckiejъ marynarce Niemieckiej.

Дня 29 мая.

Dziś nadeszła tu wiadomoѳcъ o nowѣj bitwie stoczonej z Дуѳчыками pod Sondewitt. Dzieѳъ wczorajszы przeznaczony był do zmienienia wojska Związkowego, stojącego pod Alsen, na forpocztachъ. Дуѳчыцы dowiedziawszy się o тѣмъ, i otrzymawszy znaczne posiłki w ostatnichъ dniachъ z Fionii, wylâdowali na brzegъ tutejszy, i uderzyli na wojsko Niemieckie pod wzgѳrzami Düppel. Strata z obu stronъ była znaczna. Była to najważniejsza bitwa w obecnejъ wojnie. Дуѳчыковъ licъ no 8,000, naszychъ 7,000 ludzi. Losъ bitwy chwiałъ się dлugo na obie strony, aъ narazcie, okołѳ godz. 7 wieczoremъ, wojsko Niemieckie zmuszone было cofnâcъ się przezъ Gravensteinъ aъ do Quars; Дуѳчыцы zaś zbliżyli się aъ do Gravenstein.

— Podługъ innychъ wiadomoѳci z Flensburga, Niemcy odparli potѣmъ bagietami nieprzyjaciѳł na okręty, i znowu zajęli Düppel.

— Dziś (d. 29), stoczono znowu, jakъ słychać, nowâ bitwę, ktѳra trwała 4 do 5 godzin.

И т л я я.

Римъ, 10 Мая.

Манифестъ Его Святѣйшества, отъ 1-го Мая, написанъ въ выраженіяхъ трогательныхъ, но вмѣстѣ и энергическихъ. Папа извѣщаетъ все свое отвращеніе къ войнѣ, но такъ какъ часть его подданныхъ, вопреки отеческимъ его напоминаніямъ, вѣтшала въ эту войну, то онъ, какъ глава церкви и какъ Государь, предпринялъ мѣры къ обезпеченію безопасности сихъ лицъ. Засимъ, обращаясь къ возмутителямъ, кои въ самомъ Римѣ стараются причинить кровопролитныя смятенія, Его Святѣйшество укоряетъ ихъ слѣдующими словами: „Я всегда чувствовалъ отвращеніе къ потрясеніямъ, переходящимъ въ насильственныя дѣйствія, которые, непочитай даже лицъ, попираютъ все права, и которые стремятся къ тому (Великій Боже! ужасъ обнимаетъ наше сердце), чтобы улицы столицы католическаго міра обогрелись кровью достопочтенныхъ лицъ, невинныхъ жертвъ; преданныхъ ослервененію людей руководимыхъ страстями, и неспособныхъ внять гласу благоразумія. Какая же будетъ награда, которой вправъ былъ ожидать верховный пастырь за многіе знаки своей любви къ народу! О народъ мой, что я тебѣ сдѣлалъ! (O popule meus, quid feci tibi!) Не замѣчаютъ ли эти злосчастныя, что, не говоря уже о совершаемомъ ими ужасномъ беззаконіи и о представляемомъ ими всему міру соблазну, они оскорбляютъ даже поддерживаемое ими дѣло, предавалъ Римъ, Государство и всю Италію безчисленнымъ бѣдствіямъ? И въ такомъ случаѣ, или другихъ подобныхъ (отъ чего да сохранить насъ Богъ!) вѣрнная намъ Богомъ духовная власть, останется ли въ рукахъ нашихъ бездѣйственною? Да узнаютъ все на всегда, что мы чувствуемъ всю важность нашего поста и все силы нашей власти.

„Господи! спаси Римъ, Твой Римъ, отъ столь ужаснаго бѣдствія, просвѣти невнимающихъ гласу Твоего манифестника, наведи всѣхъ ихъ на лучший путь, чтобы, обвинувъ управляющему ими, проводили мѣсье печальныя дни свои, при совершеніи обязанностей добраго Христіанина, обязанностей, безъ исполненія которыхъ не возможно быть ни хорошимъ подданнымъ, ни хорошимъ гражданиномъ.“

— Въ Пьемонтской газетѣ утверждаютъ, что Папа писалъ письмо къ австрійскому Императору предлагая свое посредничество, но не иначе, какъ съ тѣмъ условіемъ, чтобы австрійскія войска тотчасъ очистили Италію.

— Сюда прибыли братья Папы и остановились въ частномъ домѣ при Via-Кондотти. Национальная гвардія назначила къ нимъ почетные караулы.

— Трастеверскій баталіонъ призванъ былъ сегодня въ Квириналь, для цѣлованія ноги Его Святѣйшества.

— Въ здѣшней столицѣ все спокойно. Занимаемые до сихъ поръ національною гвардіею караулы переданы линейнымъ войскамъ.

Генуя, 20 Мая.

Здѣсь получены изъ Неаполя печальныя извѣстія. Депутаты, собравшіеся въ Неаполь для открытія палаты, 15 Мая, объявили на произведенномъ совѣщаніи, что на дарованное Королемъ уложеніе они примутъ присягу только тогда, когда будутъ въ оное введены въкоторыя перемѣны, преимущественно, когда будетъ уничтожена палата гербовъ. Король не хотѣлъ согласиться на это, призвавъ къ оружію швейцарскія и неаполитанскія войска, между тѣмъ какъ съ другой стороны, національная гвардія сдѣлала баррикады на всѣхъ улицахъ. 16 числа произведены были первые выстрѣлы со стороны національной гвардіи, которые вызвали убійственный отвѣтъ со стороны войскъ. Тотчасъ борьба возгорѣлась съ обѣихъ сторонъ и продолжалась 7 часовъ съ ужаснымъ ожесточеніемъ и величайшею потерю; преимущественно же пострадали Швейцарцы. Наконецъ Лазарони присоединились къ войскамъ и перевѣсъ остался на ихъ сторонѣ. Войска удержали за собою мѣсто сраженія. Онустошеніе города ужасно. Нѣсколько прекраснѣйшихъ дворцовъ, особенно на главной улицѣ Толедо, совершенно ограблены или сожжены; великолѣпный графинскій дворецъ уничтоженъ до основанія; внутри домовъ и на улицахъ лежатъ кучи мертвыхъ тѣлъ полу-сгорѣвшихъ или исколотыхъ. Неаполь объявленъ въ осадномъ по-

В і о с и ѣ:

Римъ, 10 мая.

Manifest Ojca św. z d. 1 maja; (Ob. N. 39 Kur. Wién.), napisany jest w czułych ale razem i energicznych wyrazach. Papież oświadczył w nim cały swój wstręt do wojny; dodaje jednak, iż gdy część jego poddanych, mimo jego ojcowskich upomnień, wdała się już w wojnę, on, jako Głowa Kościoła i jako Monarcha, przedsięwziął środki ku zapewnieniu ich bezpieczeństwa i potrzeb. Następnie, zwracając mowę do burzycieli, którzy w samym Rzymie usiłują wzniecić krwawe zaburzenia, Ojciec św. grómi ich następnemi słowy: „Zawsześmy się brzydzili wstrząśnieniem, które przechodzi w czynny gwałtowne; które, nie szanując nawet osób, depce wszelkie prawo; które usiłuje, (Wielki Boże! zgroza serce nam ścisła), zbroczyć ulice stolicy świata katolickiego krwią osób czeigodnych, ofiar niewinnych, wydanych na pastwę wyzdanym namiętnościom ludzi, niezdolnych usłuchać głosu rozumu. I takież to będzie nagroda; jakiej miał prawo oczekiwać Najwyższy Pasterz, za mnogie dowody miłości swojej ku ludowi! O ludu mój! cożem ci zawinił? (O popule meus, quid feci tibi?) Alboż nie widzą ci nieszczęśni, że — nie mówiąc już o bezprawiu ogromném które popełniają; o zgorzeniu niewymowném, jakie dają światu całemu; — hanbia nadtó tę samą sprawę, którą chcą niby popierać, wydając Rzym, Państwo i całe Włochy na szereg klęsk nieskończonych? — Izaliż w takim razie, lub innych podobnych, (od czego oby nas Bóg zachował!) władza duchowna, którą nam Bóg powierzył, miałaby w ręku naszym pozostać nieczynną? — Niech wszyscy wiedzą raz na zawsze, że czujemy całą wielkość naszego stanowiska i całą moc władzy naszej.“

„O Panie! ocal Rzym, Twój Rzym, od tak wielkiej klęski; oświeć tych, co nie chcą słuchać głosu Twojego Namiestnika; nawróć ich wszystkich na lepszą drogę, ażeby ulegając temu, który niemi rządzi, pędzili mniej smutne dni swoje w pełnieniu obowiązków dobrego Chrześcianiina, obowiązków, bez wykonania których, niepodobna być ani dobrym poddanym; ani dobrym obywatelem.“

— Gazeta Piemontska twierdzi, że Papież pisał do Cesarza Austryackiego ofiarując swoje pośrednictwo, ale nie inaczej, jak pod warunkiem, że wojska Austryackie opuszczą natychmiast Włochy.

— Bracia Papieża przybyli tu i wysiedli w prywatném mieszkaniu przy Via-Condotti. Gwardya narodowa dała im warty honorowe.

— Batalion z Trastevere wezwany dziś został do Kwirynali, dla ucałowania nogi Ojca św.

— W Rzymie zupełna panuje spokojność. Wicherzyciele, którym się tu nie udało doprowadzić do skutku anarchicznych swych planów, udali się wszyscy do Neapolu, aby tam losu próbować. (Ob. GENUA). Gwardya narodowa zajmowane przez siebie posterunki odstąpiła wojsku lińlowemu.

Генуя, 20 мая.

Smutne nadeszły tu z Neapolu wiadomości. Deputowani, Zgromadzeni w Neapolu na otwórczenie Izby d. 15 maja, oświadczyli na odbytej naradzie; że wtenczas dopiero złożą przysięgę na nadaną przez Króla ustawę; jeżeli wprzód różne zmiany będą w niej zaprowadzone, a mianowicie, jeżeli Izba Parów będzie zniesiona. Król już się skłaniał do tego, gdy wniesiono inne żądania, na które nie mógł zezwolić; wezwał więc do broni wojsko Szwajcarskie i Neapolitańskie, podczas gdy z drugiej strony, gwardya narodowa zabarykadowała się na wszystkich ulicach. D. 16 padły pierwsze strzały ze strony gwardyi narodowej, które wywołały morderczą odpowiedź ze strony wojska. Walka rozpalila się wnet z obójej strony i trwała przez 7 godzin, z okropnem rozjątrzeniem i z ogromną stratą; mianowicie ucierpeli wiele Szwajcarowie. Nakoniec Lazzaroni połączyli się z wojskiem i przeważyli szalę zwycięstwa. Wojsko pozostało panem placu. Spustoszenie miasta jest okropne. Po bitwie Lazzaroni rzucili się do rabowania domów; kilka najpiękniejszych pałaców, mianowicie na głównej ulicy Toledo, złupiono całkiem lub spalono; wspaniały pałac Gravina zniszczony jest do szczętu; wewnątrz domów i na ulicach leżą stosy trupów; na pół spalonych lub skłutych. Neapol ogłoszony jest w stanie oblężenia, gwardya narodową rozbrojono; Izba Deputowanych została rozwiązana. 600 gwardzistów narodowych jest uwięziono=

ложения; національная гвардія обезоружена; палата депутатов роспущена. 600 чел. національных гвардейцев отправлены въ заключеніе, а 60 изъ нихъ имѣютъ быть разстрѣляны. Остальные инсургенты бѣжали на французскіе корабли. Потерю войскъ въ Неаполь полагаютъ въ 136 чел. убитыми и тяжело ранеными; гражданъ же было 400 чел. убитыми и въ сколько тысячъ арестованными. Въ слѣдствіе вышеупомянутыхъ извѣстій, гербъ здѣшняго неаполитанскаго консула былъ тотчасъ сорванъ и сожженъ; жители въ крайнемъ негодованіи.

— Черезъ Болонью проходили 14 и 15 Мая неаполитанскія войска съ артиллеріею. Въ Ливорно снова прибылъ, 11-го числа с. м., отрядъ неаполитанскихъ волонтеровъ въ 450 чел.

— В. герцогъ Тосканскій, снисходя на желаніе жителей провинцій: Масса, Каррары, Горфаньяно и Ланиджана, присоединилъ ихъ, 14 Мая, къ Тоскані, предоставляя имъ впрочемъ право, если бы сіе соединеніе оказалось въ послѣдствіи, для обѣихъ сторонъ бесполезнымъ, отдѣлиться; причемъ далъ увѣреніе, что при новомъ территоріальномъ раздѣленіи Италіи, не будетъ оными распоряжаться безъ ихъ согласія.

— Начальство въ крѣпости Тревизо вѣрено полковнику князю Филиппу Лауте-Монтефельтро; Тревизо лежитъ въ 6-ти миляхъ отъ Венеціи.

— Изъ Венеціи сообщаютъ, что 12 числа Іаковъ Антонини назначенъ командиромъ тамошнихъ города и крѣпости.

— Начальникомъ венеціанскаго флота назначенъ, 14 го Мая, Джіорджіо Буа.

Испанія.

Мадридъ, 15 Мая.

Въ официальной газетѣ обнародованъ декретъ Королевы, коимъ Донъ Эрикъ Марія де Бурбонъ лишень пожалованнаго ему, родителемъ Е. В., титула инфанта, а равно чиновъ, должностей и почетныхъ знаковъ. Поводы побудившіе Королеву къ сей мѣрѣ представлены будутъ кортесамъ. Инфантъ издалъ въ Перпиньянѣ прокламацію, въ которой возбуждалъ жителей къ низверженію Королевы съ престола. Правительство не хотѣло этому вѣрить и потому поручило своему вице-консулу въ Бордо, развѣдать и довести подробно по сему предмету; нынѣ получивъ несомнѣныя письменныя доказательства о замыслахъ инфанта, представило обстоятельство это Королевы и просило подвергнуть виновнаго заслуженному наказанію.

— Новый Мадридскій генераль капитанъ, Пезуэла, велѣлъ третьяго дня всѣхъ захваченныхъ съ оружіемъ въ рукахъ солдатъ и гражданъ отвести въ казармы при Прадо и предать военному суду. Такъ какъ Королева отвергла предложеніе десятирты военныхъ лицъ, то приговорили къ разстрѣлянню 8 солдатъ и 5 гражданъ. Исполненіе смертной казни происходило въ присутствіи всего гарнизона и полка Эспанья, къ которому принадлежали приговоренные солдаты. У помилованныхъ, но приговоренныхъ на галеры, сорвали мундиры и полуобнаженныхъ прагнали чрезъ городъ. Весь здѣшній гарнизонъ проходилъ потомъ мимо 13 чел. разстрѣлянныхъ, а часть полка Эспанья, которая совершила приговоръ, при звукахъ музыки отправилась къ замку Королевы, которая вышедши на балконъ, милостиво благодарила. Вчера господствовало спокойствіе.

— 13-го числа, въ Севиллѣ вспыхнулъ военный мятежъ; баталіонъ гвадалаксарскаго полка взбунтовался тотчасъ по пріѣздѣ туда герцога Момпансьерскаго вмѣстѣ съ супругою своею, инфантиню Луизию. Войска подавили мятежъ; ни одинъ изъ гражданъ не участвовалъ въ немъ. Инфантина скрылась тотчасъ изъ Меазарскаго дворца въ частный домъ, гдѣ въ обморокѣ упала на диванъ; вскорѣ потомъ удалась съ супругомъ своимъ на пароходъ *Adriano*, но послѣ усмиренія возстанія возвратилась въ городъ. Убиты два полковника и 11 чел. рядовыхъ. Мятежники вышли изъ города по направленію къ Гуэльвѣ, взявши съ собою 4 пушки. Войско преслѣдуетъ ихъ.

ных, а 60 з нихъ ма быѣ розстреланных. Reszta powstanców schroniła się na okręty francuzkie. Stratę wojska w Neapolu podają na 136 ludzi w zabitych i ciężko rannych; obywateli zaś było 400 zabitych, a kilka tysięcy uwięzionych. W skutek powyższych wiadomości, herb tutejszego Konsulatu Neapolitańskiego został natchytniast zdarty i spalony; wzburzenie jest tu okropne.

— Przez Bolonię przechodziły d. 14 i 15 maja wojska i działa Neapolitańskie. Do Livorno przybyło znowu d. 11 h. m. 450 ochotników neapolitańskich.

— W. Xiążę Toskański, ulegając życzeniu mieszkańców prowincyi Massa, Carrara, Gerfagnano i Lunigiana, połączył je d. 14 maja z Toskanią, zostawując im wszelkże wolność, gdyby to połączenie dla obu stron nie było korzystne, odłączyć się na nowo; przyczemъ zapewnił je, że przy nowymъ terytoryalnymъ podziale Włoch, nie będzie niemi rozrządzał bez ich przyzwolenia.

— Dowództwo w twierdzy Treviso ma Półkownik Xiążę Filip Laute Montefeltro. Treviso odległe jest od Weneeyi o 6 mil.

— Z Weneeyi donoszą, że d. 12 Jakóbъ Antonini mianowany został Dowódcą miasta i fortecy tamtejszej.

— Dowódcą floty Weneckiej mianowany został d. 14 maja *Giorgio Bua*.

Hiszpania.

Мадридъ, 15 мая.

Gazeta Rządowa umieściła dekret Królowej, mocą którego, Don Enrique Maria de Bourbon pozbawiony został nadanego mu przez jej ojca tytułu Infanta, jako też wszystkich stopni, urzędów i czcób honorowych. Akta, które Królowę do tego spowodowały kroku, złożone będą Kortezomъ. Infant wydał odezwę w Perpignan, w której pobudzał Hiszpanów do obalenia tronu. Rząd nie chciał zrazu dać temu wiary, atoli polecił swemu Wice-Konsulowi w Bordeaux, zglębienie i wyjaśnienie tego przedmiotu, i dopiero otrzymawszy autentyczne dowody zamachu Infanta na piśmie, przedstawił rzecz całą Monarchini i prosił o wymierzenie zasłużonej kary.

— Nowy Jencralny Kapitan Madrytu, Pезуэла, kazał wszystkich mających udział w buncie z d. 7, a z bronią w ręku ujętych żołnierzy i obywateli, do leżących pod Prado koszar zaprowadzić i pod sąd wojenny oddać. Ponieważ Królowa odrzuciła wniosekъ dziesiątkowania wszystkich wojskъ buntowniczych, przeto skazano tylko na rozstrzelanie ósmiu żołnierzy i 5 osóbъ cywilnych. W obec całej załogi i półku España, do którego skazani żołnierze należeli, nastąpiła ekuecyja. Ułaskawiczymъ zaś, ale na galery skazanymъ żołnierzomъ, zdarto mundur, i na pół obnażonychъ przez miasto przepędzono. Cała załoga tutejsza przedelfilowała potemъ przedъ trupami 13 rozstrzelanych, a część półku España, która dopełniła ekuecyi, przy odgłosie muzyki udała się przedъ zamekъ Królowej, która na balkonie stojąc, dziękowała łaskawie. Wczoraj panowała spokojność.

— W Sewilli wybuchło powstanie wojskowe d. 13 h. m. Batalion półku Gwadalaxy zbuntował się zaraz po przybyciu tam Xięcia Montpensier wraz z małżonką swoją, Infantką Ludwiką. Dalsze wojsko przytłumiło powstanie; żaden z obywateli nie miał w niemъ udziału. Infantka schroniła się zaraz z pałacъ Meazar do domu prywatnego, gdzie padła zemdloną na sofę; poczemъ wraz z małżonkiemъ udała się na okręt parowy *Adriano*, skąd dopiero po usmierzeniu powstania wrócili oboje do miasta. Dwóchъ Półkownikówъ artyleryi i 11 żołnierzy poległo. Powstańcy wyszli z miasta w kierunku do Huelva, wprowadzając z sobą 4 działa. Wojsko udało się w pogoń za niemi.